

موسسه حمایت از جامعه مدنی افغانستان شبکه نهادهای جامعه مدنی هرات "طرز العمل"

مقدمه

پس از ایجاد نظام نوین در افغانستان که بر پایه دموکراسی استوار است و در طول دو دهه اخیر تلاش های فراوانی در جهت نهادینه سازی دموکراسی توسط جامعه روشنفکری افغان با حمایت جامعه جهانی صورت گرفته است که منجر به ایجاد نهادهای جامعه مدنی در افغانستان گردیده است. در دیگر کشورهای دموکراتیک جهان، نهادهای جامعه مدنی که نمایندگان مردم میباشند، نقش و رول اساسی را در تصمیم گیری های مهم سیاسی و حکومتی به عهده دارند، و میتوانند ارتباط بین دولت و مردم را به خوبی تامین نمایند. برای تحقق، تقویت و دوام دموکراسی به عنوان یک اصل در نظام و جامعه مدرن، نیاز به نهادهای جامعه مدنی فعال و پویا است که این خود تضمینی برای بقای دموکراسی در کشور خواهد بود ولی در کشور ما تعداد زیادی از نهادهای جامعه مدنی تشکیل یافته است که متأسفانه باید گفت این نهادها از ظرفیت کافی برخوردار نبوده و نتوانسته اند بصورت فعال و تاثیر گذار بالای تصمیم گیریهای دولت سهم داشته باشند و حتی در برقراری ارتباطات خویش با مردم به پیمانه کافی موفق نبوده اند. از طرفی بعد از گذشت چند سال از تحولات سیاسی در کشور ناهنجاریها و کشمکش های سیاسی بین گروه های قدرتمند سنتی تمامی فعالیتهای و دستاوردهای نسبی جامعه مدنی را در افغانستان تحت شعاع خود قرار داده و زمینه فعالیت نهادهای جامعه مدنی را محدود ساخته است و در این شرایط بحرانی که میبایست فعالین جامعه مدنی از جمله تصمیم گیرندگان اصلی در جریانات و تحولات اجتماعی و سیاسی نظام باشند از طرف گروه های سنت گرای قدرتمند تحت فشار و مورد بی توجهی قرار میگیرند. دغدغه دیگری که پیش روی میباشند نوع وابستگی های اقتصادی و امنیتی کشور به جامعه جهانی و کشور های هم پیمان میباشند که احتمال تضعیف نقش جامعه مدنی را بعد از اتمام این حمایت و تعهدات مالی تقویت می بخشد. لذا نیاز بر این میباشند تا جامعه مدنی به منظور حفظ و تقویت ارزشهای دموکراتیک و با استفاده از فرصت موجوده منسجم گشته تا بتواند طی چند سال آینده بصورت مستقیم و پویا بالای وضعیت کشور تاثیر گذار باشد که این انسجام میبایست در راستای تقویت جامعه مدنی افغانستان باشد تا نهادهای جامعه مدنی را مقتدر و توانمند سازد.

ما بر این عقیده هستیم تا با ساختن شبکه ای بین نهادهای جامعه مدنی فعال و معتقد به ارزش های حقوق بشری و دموکراسی میتوانیم برای تقویت این پروسه و حمایت از فعالیتهای نهادهای عضو گام های بلندی برداریم. لذا برای انسجام اولیه بین نهادها باید اصول و اهدافی را از پیش تعیین نمائیم که منافع و خواسته های همگانی در آن نهفته باشد.

فصل اول

احکام عمومی

1) تعریف:

شبکه نهادهای جامعه مدنی هرات که از این پس در این طرز العمل به اختصار (شبکه) نامیده می شود، یک شبکه هماهنگ کننده نهادهای مدنی غیردولتی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی می باشد که جهت هماهنگ نمودن فعالیت های نهادهای جامعه مدنی در ولایت هرات با حمایت مالی و تخطیکی موسسه حمایت از جامعه مدنی افغانستان که پس از این در این طرز العمل به اختصار (موسسه) یاد میگردد، ایجاد، تأسیس و به فعالیت آغاز نموده است.

2) نام رسمی و اختصاری:

نام رسمی این (شبکه) «شبکه نهادهای جامعه مدنی هرات» می باشد.

3) موقعیت شبکه:

موسسه حمایت از جامعه مدنی افغانستان به منظور پیش برد اهداف این شبکه متعهد به تسهیل دفتر و سایر الزامات اداری برای این شبکه در ولایت هرات می باشد.

4) چهارچوب حقوقی:

این شبکه در تبعیت از قانون اساسی، قانون جمعیت ها، قانون انجوها و با تعهد به رعایت سایر قوانین نافذ کشور تشکیل بوده و مطابق این طرز العمل اداره می شود. اعضای مجمع عمومی و هیئت مدیره شبکه اتباع جمهوری اسلامی افغانستان بوده و حق هیچگونه فعالیت سیاسی و وابستگی به احزاب و حرکت های سیاسی را تحت نام شبکه نخواهند داشت.

(6) آرم و مهر:

ماده هفتم: شبکه دارای آرم و مهر مشخص می باشد که از آن به صورت رسمی استفاده می شود.

فصل دوم

اهداف و فعالیت ها

(1) اهداف شبکه:

- ❖ تثبیت نقش نهادهای جامعه مدنی در تصامیم محلی، ملی و بین المللی؛
- ❖ پرورش ظرفیت ها و توانمند سازی نهادهای جامعه مدنی؛
- ❖ هماهنگی و انسجام میان نهادهای جامعه مدنی به منظور تشریک تجارب، تبادل افکار و انجام فعالیت های مشترک مدنی.
- ❖ جلب اعتماد و حمایت مردم نسبت به نهادهای جامعه مدنی؛

(2) فعالیت ها:

- ❖ پژوهش: برنامه ریزی منظم و انجام پژوهش های مبتنی بر اصول علمی برای تحلیل واقع بینانه وضعیت موجود جامعه، و برجسته سازی نقاط ضعف و قوت، فرصتها و تهدیدات فرا راه نهادهای مدنی در ولایت هرات، و ارایه راهکارهای تخصصی و اجرایی برای بهبود وضعیت.
- ❖ توانمند سازی: طراحی و اجرای برنامه های توانمند سازی، ارتقای ظرفیت، رشد و انکشاف دانش و مهارت های نهادهای عضو شبکه.
- ❖ دادخواهی: طراحی و اجرای برنامه های دادخواهی برای بهبود وضعیت جامعه و رسیدگی به اولویت های مردم و دفاع از حقوق انسانی افراد جامعه.
- ❖ آگاهی دهی: ارتقای سطح آگاهی عامه در مورد توانمندی ها و اهمیت نقش کنشگران و نهادهای جامعه مدنی در هرات.

فصل سوم

تشکیلات، مسئولیت ها و صلاحیت ها

(1) تشکیلات: شبکه مرکب از ارکان ذیل می باشد:

- ❖ مجمع عمومی
- ❖ هیئت مدیره
- ❖ کمیته های کاری

(2) مجمع عمومی: عالیتترین مرجع تصمیم گیری در شبکه است که متشکل از تمامی نهادهای عضو شبکه

می باشد و بصورت عادی هر سه ماه تشکیل جلسه میدهد.

➤ صلاحیت ها و وظایف مجمع عمومی عبارت اند از:

- ❖ تصویب استراتژی و پالیسی های شبکه
- ❖ تایید و رد صلاحیت مسئولین و معاونین انتخابی کمیته های کاری شبکه
- ❖ استماع، غور و بررسی گزارشات اجرات کمیته های کاری شبکه
- ❖ استماع، غور و بررسی گزارشات اجرات کاری و مالی سکرتریت شبکه

➤ جلسات مجمع عمومی توسط سخنگوی انتخابی هیئت مدیره و با همکاری سکرتریت شبکه مدیریت و رهبری میگردد.

➤ هماهنگی و تسهیل برگزاری جلسات مجمع عمومی شبکه، مکلفیت موسسه می باشد که توسط سکرتریت شبکه صورت میگیرد. در صورت بروز هر نوع مشکل در هماهنگی ها برای برگزاری جلسات مجمع عمومی، موسسه باید پاسخگو بوده و در رفع نواقص و مشکلات بطور عاجل اقدام نماید.

(3) هیئت مدیره: هیئت مدیره شبکه متشکل از 9 عضو بوده که شامل 8 مسئول انتخابی کمیته های کاری و 1 تن سکرتریت کمیته ها میباشد. سکرتریت کمیته ها توسط موسسه منصوب می گردد.

➤ **صلاحیت ها و مسئولیت های هیئت مدیره**

- ❖ انتخاب سخنگوی شبکه برای مدت 6 ماه
- ❖ ترتیب و پیشنهاد استراتژی و پالیسی های شبکه جهت تصویب به مجمع عمومی
- ❖ پلان گذاری برنامه های اجرایی کمیته های کاری شبکه،
- ❖ جلب کمک ها و مساعدت های مالی و تخنیکی افراد و نهادهای کمک کننده
- ❖ جلب و پذیرش اعضای جدید به شبکه
- ❖ اشتراک رسمی در جلسات و برنامه های مختلف فرهنگی، اجتماعی و دولتی به نمایندگی از شبکه و کمیته های کاری
- ❖ گزارش دهی از اجرات و فعالیت های هیئت مدیره و کمیته های کاری به مجمع عمومی.

(4) کمیته های کاری: کمیته های کاری شبکه جهت پیشبرد تخصصی مسایل با در نظر داشت حوزه های کاری نهادهای مختلف تنظیم گردیده است و نهادها میبایست عضویت یکی از کمیته های کاری ذیل را داشته باشند تا هماهنگی و فعالیت هایشان بشکل منظم صورت پذیرد.

- ❖ کمیته حکومت داری خوب
- ❖ کمیته زنان و حقوق بشر
- ❖ کمیته جوانان
- ❖ کمیته اجتماعی
- ❖ کمیته اقتصادی و اصناف
- ❖ کمیته فرهنگی و رسانه ها
- ❖ کمیته صحت و ورزش
- ❖ کمیته تعلیم و تربیه

➤ **اعضای هر یک از کمیته های کاری از طریق انتخابات آزاد و شفاف یک تن را به حیث مسئول و یک تن را من حیث معاون کمیته انتخاب مینمایند که مسئول کمیته پس از دریافت رای اعتماد مجمع عمومی عضویت هیئت مدیره را بدست می آورد.**

➤ **صلاحیت ها و مسئولیت های کمیته های کاری:**

- ❖ انتخاب مسئول و معاون کمیته کاری برای مدت یکسال
- ❖ برگزاری جلسات داخلی کمیته بصورت منظم
- ❖ اشتراک در جلسات و برنامه های نهادهای دولتی و غیر دولتی مرتبط با کار کمیته
- ❖ تنظیم ارتباطات منظم و پیگیر با نهادهای ملی و بین المللی مرتبط با حوزه کاری
- ❖ طرح و پیشنهاد برنامه های کاری کمیته به هیئت مدیره
- ❖ گزارش دهی منظم از فعالیت ها به هیئت مدیره و مجمع عمومیس

فصل چهارم

امور اداری، مالی و تدارکاتی

تمام امور اداری، مالی و تدارکاتی شبکه توسط بخش اداری و مالی موسسه حمایت از جامعه مدنی افغانستان تنظیم و مدیریت می گردد. بخش اداری و مالی موسسه ملزم می باشد تا امور اداری، مالی و تدارکاتی شبکه را به صورت دقیق و با رعایت اصل شفافیت و پاسخگویی به پیش برده و در جلسات مجمع عمومی شبکه، گزارش های اداری و مالی را با مستندات آن به سمع و نظر همه اعضا برساند.

موسسه مکلف است تا برای برگزاری جلسات، کنفرانس ها و دیگر فعالیت های معمول شبکه بودجه آن را سنجش و منابع تمویل آن را جستجو نماید.

اعضای شبکه برای اجرا و پیشبرد برنامه های انکشافی، بطور ماهوار یک مبلغ مشخص (که مقدار آن به طور سالانه به اساس پیشنهاد هیئت مدیره و فیصله مجمع عمومی تعیین می شود)، پرداخت می نمایند. موسسه مکلف است تا مبالغ جمع آوری شده ازین بابت را بطور جداگانه و مشخص محاسبه نموده و البته مطابق به پلان بودجوی که توسط هیئت مدیره شبکه تصویب می شود، مبالغ محاسبه شده را به مصرف برساند.

فصل پنجم

عضویت

(1) نهادهای جامعه مدنی فعال در هرات میتوانند به صورت داوطلبانه عضویت شبکه را بدست آورند و نماینده رسمی خویش را کتبا به شبکه معرفی نمایند.

(2) شرایط عضویت در شبکه برای متقاضیان قرار ذیل است:

❖ نهادهای جامعه مدنی میبایست ثبت رسمی یکی از وزارت های اقتصاد، عدلیه و اطلاعات و فرهنگ باشند؛

❖ متعهد به تعمیم رعایت حقوق بشر و دموکراسی در جامعه باشند.

❖ به مواد این طرز العمل پایبند بوده و سایر لوایح و مقررات داخلی شبکه را رعایت نمایند.

❖ دارای آدرس رسمی و مشخص دفتر مرکزی و یا دفتر ولایتی در ولایت هرات باشند.

❖ فعالیت سیاسی و یا حکومتی نداشته باشند.

(3) سلب عضویت: عضویت اعضای شبکه در حالات ذیل سلب می گردد:

❖ در صورت تقاضای خود نهاد عضو و تائید هیئت مدیره

❖ در صورت تخلف از احکام این طرز العمل و طرز سلوک بعد از تائید هیئت مدیره

❖ در صورت ارتکاب جنایت بعد از حکم محکمه با صلاحیت

فصل ششم

احکام متفرقه

(1) در صورتیکه هر یک از اعضای هیئت مدیره سه جلسه پی در پی در جلسات هیئت مدیره، و اعضای عادی سه جلسه پی در پی در جلسات مجمع عمومی اشتراک ننمایند، عضویت اش در شبکه توسط هیئت مدیره به حالت تعلیق در خواهد آمد.

(2) تمامی ارتباطات رسمی و کاری شبکه با نهادهای جامعه مدنی میباشد و افراد بصورت انفرادی و شخصی در شبکه عضویت داشته نمیتوانند.

(3) هر گاه در ارتباط به یک موضوع حکمی در این طرز العمل وجود نداشته باشد و یا طرز العمل در ارتباط به آن موضوع سکوت اختیار نموده باشد، هیئت مدیره می تواند با اتفاق آراء به آن رسیدگی نماید.

ومن الله التوفیق

بدین وسیله نهاد ..... نهاد جوانان عسکری ناجی ..... بعد از مطالعه دقیق این
طرز العمل، آن را تصدیق و تأیید نموده فوراً جداگانه درخواست / تجدید عضویت را خانه پری و نماینده با
صلاحیت خود را معرفی نمایند .

با احترام

(شهرت مسئول نهاد): سید حبیب الله "حسینی" رئیس بنیاد جوانان ناجی

(مهر و امضاء):

تاریخ:

